

Konečně o mně budou lidé vědět

a
Svět, který spolkla
orchidej

Lenka Isgaar Kotrmanová
Zdeněk Pazdera

Konečně budou o mně lidé vědět

Lenka Isgaar Kotrmanová

Svět, který spolkla orchidej

Zdeněk Pazdera

© Lenka Isgaar Kotrmanová

© Zdeněk Pazdera

V roce 2015 vydalo nakladatelství EPIKA

ISBN: 978-80-87435-99-1

Lenka Isgaar Kotrmanová

Zdeněk Pazdera

**Konečně o mně
budou lidé vědět
a
Svět, který spolkla orchidej**

2015

OBSAH

1. kapitola Čechy krásné, Čechy mé...	7
2. kapitola Když nebožtíci zabíjeli	23
3. kapitola Zvířátka v Indii a jinde	26
4. kapitola Masáže, které nastartovaly životní posun	35
5. kapitola Scénář, který jsem rozepsala a nedokončila	42
6. kapitola O lidech vzdálených i blízkých	49
7. kapitola POHLEDY a...	62
/závěr první části knížky čili doslov/	
 Svět, který spolkla orchidej	 71

1. kapitola Čechy krásné, Čechy mé...

Potkala jsem kačenky

Podzimní počasí, poprchává, obloha je těhotná deštěm. Na třešni před oknem se choulí zmoklý špaček. Má pocit, že je chráněný. Pocit mu stačí, nic nedá na zmoklá pírká. Teplota stěží dosahuje deseti stupňů. Kousek od třešně se rozkládá rybníček Rákosníček – ovšem ne ten z pohádky, ale skutečný. Rozlohu má malinko větší než louže na polní cestě. Je dostačující jen pro pár kachniček. Tak jsem byla plná krásy z těch vjemů, že jsem si ani v tom rozpoložení nevšimla, zda je přítomen kačer. Ale asi jo. To by kačenky nebyly tak nad věci. Tvářily se spokojeně a jediné, co je opravdu zajímalo, byli procházející lidé, kteří je občas pohostili kousky rohlíků. Jakmile kačenky zjistily, že lidičkové míří po pěšinkách kolem rybníčku, hbitě vyskákaly na břeh a daly se do sprintu. Zastavily se až u nohou krácejících.

Je zajímavé, že ač mnohdy jejich spurt vyzněl naprázdno, nelenily a hlavně se nedaly znechutit přemýšlením o tom, zda se úsilí vyplatí a něco kápne do zobáčku. Štěstí o lehce nabytou potravu pokoušely neustále. Připomínaly mi v mnohém psíky. Jen ty nožky s blánami a kolébové pohyby uvedly věc správným směrem.

Rybníček je obklopen mladým řídkým lesíkem, druhově nerozlišeným. Procházela jsem tam několikrát, ale doposud jsem si ničeho nevšimla. Až doma to přišlo! Náhle na mě koukali skřítki zpoza mladých listnáčů. Byla jsem doma, seděla v obýváku a koukali na mě skřítki. Přenesla jsem se v myšlenkách tam – k rybníčku Rákosníčku. Nechali si to, nezbedové, až u nich nebudu. Prostě mě nechali „uležet“.

Skřítki, o kterých píši, jsou podobní těm, kteří figurují ve Sněhurce. Ale pozor! Tohle jsou opravdoví skřítki! Ne ti z pohádky. Tihle jsou z čepic a botiček. Ještě jsem zahlédla kalhoty, takové zelené jako mají myslivci... a malinké obličejíčky. Tvářičky měli stejné jako skřítki ze Sněhurky. Ono se jim v té pohádce tedy říkalo trpaslíci, ale já vím, že to byli také skřítki. Vždyť bydleli v lese. A v lese jsou víly, skřítki a hejkalové. O žádné jiné bytosti nevím.

A jak tam ty kačenky plavaly na rybníčku a já jsem v tom samém

čase seděla doma na gauči, skřítki pokukovali zpoza stromků - listnáčů a čekali na to, co se bude dít. Doteď nevím, jestli je zajímali lidičky nebo kačenky. Nebo se třeba zajímali jen o stromy a tamto všechno ostatní pro ně bylo divadlo. Jako pro mě.

Po cestě drandila maminka s kočárkem. Kačenky ji spatřily a hnaly se úprkem na plochých nožkách s blánami vstříc kýženým dobrotám. Zastavily se mamince u nohou. Maminka totiž neúspěšně tišila malého uřvánka. Vytáhla uřvánka z kočárku a postavila ho na zem. Děcko se prolomilo v nožkách a pokračovalo v plačícím záchvatu. Maminka ho vzala do náruče, což vůbec nepomohlo. Kačenky vydedukovaly, že tedy tady asi nic nebude, otočily se a pomalým plochým krokem, který se zcela lišil od úprku, jenž dovršil čekání na dobrotky, si vykračovaly k rybníčku.

Stála jsem opodál, krmení jsem neměla, tak jsem je chudinky (kačenky) nechtěla zbytečně vnadit. Otočila jsem se a opouštěla scénu takřka divadelní.

Zajímalo by mě, co na to skřítki, zda-li vše pozorovali či si šli jen a jen po svých záležitostech. Třeba se to příště dozvím, budu-li mít štěstí a Rákosníček ještě navštívím.

Příběh je pravdivý a odehrává se v Lázních Mšené.

Po patnácti letech znovu do práce

Měla jsem všeho dost. Každodenní nic nedělání v pohodlí domova mě zadupávalo víc a víc. Kromě psaní příběhů do připravované knížky jsem nijak nedávala najevo, že ve mně dřímá nevyužitý talent. Věděla jsem, že potřebuji změnu a to změnu takovou, která můj život posune alespoň k něčemu, pro co bude mít smysl žít dál. Dostane mě kamkoli. Je jedno jakým směrem. Prostě potřebuji změnu a to co nejdřív. Jakoukoliv akci. Tik v oku, který mě často provázel, mi dával za pravdu. Pohody doma jsem si už užila až až a nyní nastal ten správný čas pohnout se jiným směrem. Všechno jde samospádem, tam kam má a teprve až je člověk přeplněn jedním stylem (v mém případě dlouholetým domácím povalováním), může jít dál. A já jsem toho povalování měla plnou měrou. Nastoupila jsem k hlídací agentuře, která mi přišla do ruky jakoby náhodou. Peníze za práci skoro žádné – minimální mzda a nutnost dojíždění vlastním autem. Bodejť by se sem lidičky hrnuli. Výplata však na amortizaci vozidla stačila a jako bonus jsem měla možnost útěku z domácnosti, která mi začínala notně lézt na nervy. Poznám nové lidi, naučím se vstávat... doteď jsem ranní lenošení v pelechu milovala... a ještě okouknu to, po čem jsem deset let toužila. Práci vrátného ve velké průmyslové zóně. Německý majitel a nájemce továrny ve velké průmyslové zóně zaměstnával mimo Čechů i Němce, tudíž jsem měla možnost prohodit i pár slov v angličtině. Což nikdy není na škodu. Takovéhle zařízení doposud šlo zcela mimo mé zájmy. Nyní přišla chvíle, kdy se dostanu dokonce i dovnitř a nebudu muset podávat žádné výkony jako zaměstnanec. Jenom kontrola protipožárních hlásičů mě čeká. Prostě něco zcela nového s minimálním pracovním nasazením. Nevezměte to, i za těch pár šupů a s vidinou možnosti kdykoliv skončit je to pro mě nová zkušenost a tudíž i obohacení dosavadně prožitého života.

Vydobyla jsem si službu jen ráno. Dvanáctihodinový cyklus s patnácti dny volna, který zde byl zavedený, jsem vítala. Potřebuji volno, nemohu dělat jen pro peníze, mám své aktivity a velkou potřebu řídit si svůj volný čas tak, jak chci já. Šéfová mi slíbila, že mi v tomto půjde na ruku a že by neměl být problém ani s volnem, kdykoliv ho budu potřebovat. Jak říkám, pro mě snová práce a v nynější situaci i možnost vysvobození se z možného budoucího nervového zhroutení.

První den jsem užasla. Mojí přímou nadřízenou je Romka a její pří-

mou nadřízenou Ukrajinka. To se mi v životě nestalo, že by mi šéfoval někdo jiný než Čech. A ještě až takhle! Informaci jsem přijala a s vědomím, že mám tu tříměsíční výpovědní lhůtu danou státem a těch pět tisíc, které mi zbudou po odpočtech, беру jako odškodnění za možné ústrky, kterými si možná projdu.

První den dopoledne si mě šéfka-Romka prohlédla od hlavy k patě a ihned jí bylo jasné, že to takhle nepůjde. Mé oblečení mělo trhliny, což jsem přešla s úsměvem, protože mi nikdo před nástupem nic neřekl. Šéfka-Romka si mě pozvala do kanceláře a tam se pokoušela napravit, co se dalo. Nafasovala jsem malou reflexní vestičku, které k dopnutí chybělo něco kolem půl metru (vrátní musí být štíhlí, aby mohli v případě požáru rychle utíkat a eliminovat napáchané zlo) a letní tričko modré barvy s logem firmy. To sice široké bylo, ale... při prvním vyprání pustilo barvu takovým stylem, až jsem si myslela, že zhoustlá barevná voda ani neodteče. Mikinu jsem nedostala, protože ve skladě měli zase jen velikosti pro štíhlé. Tlustí lidé mají smůlu, protože u těch se počítá, že je dostatečně hřeje sádlo. Málo naplat, mám to trošku jinak, mě v říjnu musí hřát i nějaký teplý oděv. Tudíž jen ve vestičce a tričku chodit nemohu, to jsem pochopila hned, jak jsem se stala majitelkou pracovních oděvů. Ihned po příjezdu domů jsem se tedy jala prohledávat skříň manžela. Nu což, myslím si u prohledávání, management firmy si starosti nedělá, tak co si je budu dělat já. Sebrala jsem tedy doma vše, co jsem k výkonu služby potřebovala a od firmy nedostala, a nastoupila k druhé ranní. Po deseti hodinách mě tak tlačily prsty v pracovních botách, které mi prozatím půjčila šéfka-Romka, že jsem měla sto chutí boty vyzout a dosloužit naboso. Mám neomačkané pacičky, protože běhám celý rok jako zvíře. Doma bosá, venku v páskových botkách, které nožku pustí do všech směrů. Taky mám nožičky jako slečna a teď bych je měla nechat chuděrky za celou tu službu, kterou mi dělají padesát čtyři roky, nechat tlačit a potít? No toto! Asi rychle skončím. Dva dny mám odsloužené, něco jsem už stačila postřehnout a zbytek, který jsem ještě vstřebat mohla, pravděpodobně nechám nepoznán. Lepší než dostat gangrénu.

Věc jsem zkoumala ze všech stran. Po delší úvaze jsem se rozhodla, že dva dny služby týdně nestačí nohy zničit. Konečně proč nezkusit ještě alespoň týden, když už jsem to štěstí měla a byla v konkurzu vybrána. Začala jsem dlouze vymýšlet, jak se do čeho nazout, abych alespoň trošku vyšla vstříc řečenému ve smlouvě: Černá pevná obuv, kterou zaměstnavatel nehradí – a zároveň neutrpěla amputaci prstů. Na jednu stranu je to skvělé

boty nedostat, protože se nemusíte trápit v nařízené obuvi, na druhou stranu musíte hodně vymýšlet a být kreativní. Tak jsem byla kreativní a navlékla si na nohy manželovy zimní kotníčkové boty z koženky. Před pár lety jsem je koupila za pár šušní od Vietnamců. Podrážka se na patách drbala a vypadala, že by šla ráda do zaslouženého důchodu. Prostě měla už všeho chození plné zuby. Jediné mé velké štěstí v danou chvíli bylo, že jsem se dobře vdala. Manžel má nožky jako baletka – užší než já a jen o tři čísla větší. Myslím si – tak ty mě určitě mačkat nebudou. Vyšperkovala jsem „pracovní obuv“ ještě dvěma vložkami z mých starých bot, aby se mně moc nevinuly kolem kotníků a vyrazila na další dvanáctku. Od pohledu bylo jasné, že ke mně boty nepatří, a tak jsem musela celou problematiku Romce-vedoucí oznámit dřív, než mi boty zakáže. Povídám jí, že jsem si botky sice koupila, ale nejprve si je musím roztáhnout na kratších úsecích a až pak budu teprve schopná je nosit i kratší čas v práci. Koukala na mě jako zjara a se vší vážností a s důrazem mi odpověděla, ať je tedy často nosím doma. Vypadala u toho, jako když se právě setkala s mimozemšťanem. Tedy kouká na mě jako zjara pořád, i po jednom měsíci služby, což mě značně překvapuje, protože už by člověk řekl, že by si na mě po těch patnácti šichtách zvyknout mohla. Neustále ji něčím překvapuji a neustále se jí snažím dokázat, že tedy mě si jen tak pod sebe nesrovná. A že já tu jsem jen na dobu neurčitou, vlastně jen do doby, než mě někdo tak pekelně naštvě, až jim jednoduše vrátím malou reflexní vestičku a volně letní tričko a odejdu středem přímo k mému vzorně zaparkovanému autíčku.

V manželových vysloužilých botkách začínám druhý měsíc ranních služeb. Nastal zázračný den, protože jsem byla obdarována bonbóny z Anglie. Nějaké z darovaných bonbónů byly od přímé nadřízené-Romky. Romčina dcera, od které vlastně bonbony pocházely a která se chvilku toulala u svých příbuzných v Anglii, přivezla své mamce kilovou krabičku. Jeden bonbon jsem vyzískala také od manžela Romky, který se mě zeptal, jestli chci taky a už předem tušil, že nechci, tak bonbonu utrlh camfírlík na konci a chystal se ho dorozbalit a pozřít. Pak se hrozně divil, že chci a bonbon mi dal s tím, že ...už jsem to tady utrlh... Říkám nevadí, bonbon jsem dorozbalila a rychle ho šoupla do pusy a zavřela pevně rty, aby si to náhodou ještě nerozmyslel a bonbon mi nevytáhl. Jsem úplně a na výsost spokojená. To ale ještě není konec bonbónové aférky. Dva stejné bonbony z Anglie jsem ještě dostala od nadřízené Romky Světlany-Ukrajinky. Zním původ bonbónů a vím, že je Světlana dostala od své podřízené Romky a tak se zdráhám

jeden přijmout. Vděčně děkuji a ona malinko zaváhá a dává mi ještě jeden. Říkám jí, to nemohu přijmout, připadám si jako zloděj. Světlana na to, já vám ho dávám, tak si jako zloděj nepřipadejte – a usmívá se. I já se blaženě tetelím a myslím si, tak tohle bonbonové kolo jsem na celé čáře vyhrála já. Sladové karamelky z Anglie jsou dobré a velké. Proto se ani svému kolegovi nedivím, že na to mé obdarování jen smutně kouká. Jo, prostě jsem lepší, budeš se s tím muset nějak srovnat, že ti dali jen jeden, no ...

Láska manželská

Snídaně na ozdravném pobytu v lázních.

Postarší manželský pár, žena hodně štíhlá, až bych řekla nezdravě a ještě k tomu všemu neštěstí ji trápil neustálý kuřácký kašel. Kdybych nebyla před mnoha lety sama kuřačka a kolem mě nebyli většinou dýmající, nemohla bych s určitostí říci, že má závažné plicní problémy. Takhle to říci mohu. Její manžel byl při těle a nekašlal.

Na jejich stole ležela obložená mísa včetně nakrájených rajčat a okurek. Teď si zaboha nedovedu vybavit, kolik tam těch plátků okurek bylo. Myslím si, že dva. Jeden plátek, to by asi vypadalo blbě a mohlo by tedy lehce dojít k řečem hostů ve smyslu: To si dělají srandu, ne?

Takže asi dva.

Posuzuji-li vše s odstupem času, mrzí mě, že jsem nebyla přítomna po celou dobu stolování. Mohla z toho být obsažná povídka. Takhle jen takový odstaveček. Ale dobrý. Kdyby byl nápaditý režisér, mohl by z toho utvořit silvestrovský mini prográmek. Oni vůbec režiséři mají jednoduchou práci. Stačí si někam zajít, sednout a koukat. Pak už jen vše hodit na papír, obsadit role, sehnat chechtáky a je vystaráno. Zkusím, jestli mi tohle dílko vydají a když ne, pošlím po postu režiséra. Co by ne, věk na to mám. Pozorovací talent též. A zkusit se má všechno. Člověk by měl umřít znalý.

Zpět ke kolečkům okurek na talířku. Manželce jsem zcela na talířek neviděla – to, co jsem zahlédla, bylo jedno kolečko okurky manžela, jinak byl talířek vymetený. Chvilí na onen diskriminovaný zbytek koukal. Vylo-

ženě jsem slyšela, jak mu šrotuje mozek. Za chvíli to přišlo a slyšela jsem:
„Nechceš okurku?“... to jako k manželce.

„Ne“ ... manželka.

... delší ticho

„Opravdu nechceš?“

„Ne.“

...kratší ticho

„Tak nechceš?“

„Ne.“

Manželku už konverzace evidentně nebavila, zdálo se mi, že je dokonce trochu našťvaná. Manžela se mi prokouknout nepodařilo, nevím, zda otázky byly vedeny z důvodu vyčištění talířku – anebo z upřímné lásky k manželce (já to nechci, tak ti to tedy dám ☺, přece to tu nenecháme).

Bohužel jsem chodila k jídlům pozdě a tím jsem další etudy postaršího páru nezhlédla. Škoda, člověk leckdy přijde na věci až tehdy, když už je pozdě něco dohnat.

Zlostná důchodkyně

K zastávce autobusu MHD se blížila špatně chodící postarší paní, držíc na vodítku veselého malého psíka rasy pouliční směs. Psík se chtěl kamarádít s ostatními. Paní asi kamarádská moc nebyla, protože jakmile se jí psík i jen nepatrně vzdálil od nohy, trhala řemínkem jako zběsilá. Připomínalo mi to výcvik služebních psů. Tam se potrháváním řemínků uvádělo psům v potaz, že teď se bude chodit u nohy, ani o píď jinak.

Napadlo mě, že paní třeba bydlela někde u cvičáku a měla výcvik okoukaný. Psík byl na takovéto zacházení zvyklý, žádná traumata ho neprovázela, ani když ve finále ještě dostal řemínkem přes záda.

Paní i se škubajícím řemínkem došla na zastávku a v relativním klidu čekala i s doprovodem na bus. Psík se narodil s jasným úkolem sloužit lidem. Nejlepší přítel člověka na škubajícím vodítku nebyl smutný, jen bylo vidět, že mít volný krk, radostně by se vzdálil. Jestli by se vrátil, nevím. Byl narozen na planetě, která mu dávala do vínku slůvko neřešit. Nic neřešit a být spokojený se vším, co mu život nabízí.

Mně se touto epizodou otevřelo další možné prožití života. Být spokojený se vším, co se mi dostává a zbytečně se netraumatizovat. Život je příliš krátký na to, abychom si nadělali předčasné vrásky.

Oheň můj živel

Ohníčku můj milý,
Ty jsi jako dítě,
Vždycky – každou chvíli,
Něco povzbudí tě.

Je zajímavé, že v dětství a v mládí nic. Ni žádný příklon k ohnivým salamandrům. Asi jsem musela dospět, tedy spíš dostat se k lásce žhavé,

takzvané lásce žehem. Třeba je to příprava k mé pouti bez těla. Nebo je to skrytá vášně žháře, či jen příklon mého ohnivého znamení k živlu. Kdo ví?

Je hluboká zima, mráz, prostě leden jak vystřižený. Zbyly mi tu od podzimu klaciky, nějaká stařina. Koukám na to nadělení a kuji plán, jak si připomenout přírodu stylem pravěkého člověka. Má zvířecí složka vyplouvá na povrch.

V zimě je dobře u kamen, takže toulky přírodou zůstávají mnohdy bokem zájmů – tedy u mě. Vyrážím v županu a se svíčkou v ruce, v podpaží noviny, vstříc ohňovému zážitku. Svíčka v hliníkovém kalíšku, takzvaná hřbitovní, nesměle plápolá. Už i ten malý plamínek je pro mě příslibem nového života, ohňového rozjímání v lůnu přírody, na zahrádce u dveří ☺.

Nabily mě plameny

Úplně jsem zmámený.

Čoudu spousta - nevádí,

Hlavně oheň, síla.

Na zdraví!

V životě jde vlastně o málo. Udělat si radost a nejit sám proti sobě. A tak si dělám radůstky a jsem sama se sebou spokojená.

Život je fajn ☺.

Baba šustilka v lázních

Každý, komu řeknu, že píši paměti, chce, aby v nich také figuroval. Je to potřeba čímkoli dát svému okolí na vědomí, že dotyčná osoba je na světě. Nikdo nechce být bezejmenným. Teď ovšem nastává dilema. Většinou jsou lidé zajímaví svými negativy či odlišnostmi. Oni to však nevědí. Anebo vědí, ale brání se toto poznání přijmout. Chtějí se vidět jinak, různověji.

Moje spolubydlící je čítankovým příkladem výše psaného.

„Doufám, že o mně také napíšete, ale jenom dobré!“ A už mi vzala nit. Jak ráda bych napsala mé pobavení při prohlídce ledničky a zjištění, že obsahuje rozpitou láhev fernetu a domácího vína, nedbalou odpověď na otázku, na moji otázku, kamže to jde?... „Ale jdu si do kolonády na pivo“... a můj udivený pohled s její následnou reakcí: „To je zdravé, je v něm vitamin B!“ A s další úsměvnou větou: „Na to do kina nepůjdu, to bude blbost, to ty peníze radši propiju.“

Ale nemám to psát. Co mám tedy psát?

Jsem ráda sama za sebe, že jsem se konečně ve čtyřiceti letech přestala strachovat o to, abych neudělala něco, co se nelíbí mému okolí. Každý vykonaný čin je subjektivní. Někomu může připadnout nedobrý, jiný jej vítá. Jde jen o to, jak kdo život vnímá.

Když jsem odjížděla do lázní, brala jsem si s sebou plyšového míšu od mamky – prý jako vzpomínku na ni.

Oříšek (můj manžel, sbírali jsme na podzim ořechy a on si nachytil plné nohavice plevele svízele a velký vlašák mu při tom jeho poskakování pod stromem a neustálém vyhlížení dalších oříšků spadl do oka. Tak mi nějak to pojmenování přišlo akurátní) potěšeně odvrátil oko od mnou baleného kufru, řka: „To si bereš místo mě, vid’?“

Ještě plná emocí z ponorkové nemoci jsem cosi odsekla. Nyní po týdenním odloučení zjišťuji, že měl opět pravdu. Zase vidí hlouběji než já. Asi i proto jsem s ním vdaná již sto let. Nebo je to víc?